

Nijmegen

Participatieplan

“Gebiedsvisie

Stationsgebied Nijmegen”

Inhoud

1. Inleiding.....	3
2. Doel en doelstellingen.....	3
3. Kaders en achtergrond.....	3
3.1 Achtergrond	3
3.2 Omgeving.....	4
3.3 Kaders en samenhang.....	4
4. Doelstellingen participatie	7
5. Impact op de omgeving.....	7
6. Belanghebbenden en issues in beeld	8
6.1 De participatieladder.....	8
6.2 Belanghebbenden	8
6.3 Issue-analyse.....	9
7. Communicatie- en participatieproces.....	10
7.1 Wat voorafging	10
7.2 Inhoudelijke focus in het participatieproces	10
7.3 Status van de inbreng.....	10
7.4 Opzet van de participatie	11
7.5 Inclusief participatieproces	12
7.6 Communicatie.....	12
8. Besluitvorming.....	13
9. Planning op hoofdlijnen.....	13
10. Evaluatie	13
Bijlage 1: Verslag verkenningsfase.....	14

1. Inleiding

De komende tien jaar verandert het stationsgebied van Nijmegen enorm. Er komt een nieuwe stationshal, het perron en de sporen worden aangepast, en aan de westzijde komt een nieuwe ingang. Deze is van groot belang door de ontwikkeling van nieuwe woonbuurten en voorzieningen in Nijmegen West.

Het busstation wordt groter, er komen meer fietsenstallingen en de verkeersstructuur aan zowel de centrum- als de westzijde gaat op de schop. Daarnaast komen er 2000 woningen en een aantal commerciële, culturele en maatschappelijke voorzieningen in dit gebied bij. Bij elkaar bestaat deze gebiedsontwikkeling inmiddels uit 28 projecten, opgedeeld in vier deelgebieden: Westerkwartier, Programma Hoogfrequent Spoor (PHS), Centrumzijde en Centrumkwartier. Nijmegen kent over tien jaar een nieuwe multimodale hub: een prettig en veilig knooppunt waar het fijn verblijven is. In het gebied werkt Nijmegen samen met ProRail, NS, provincie Gelderland, het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, vastgoedpartijen en woningcorporaties.

Door al deze ontwikkelingen past de bestaande 'Ontwikkelingsvisie Nijmegen Centraal' uit 2012 niet meer goed bij de huidige situatie: het gebied dat we willen ontwikkelen, is veel groter geworden, en kent nu 28 projecten. Daarnaast spelen er nu belangrijke thema's zoals duurzaamheid, klimaatadaptatie en de woningbouwopgave, die in 2012 nog nauwelijks aan de orde waren in het stationsgebied.

Dit participatieplan is in lijn met het gemeentelijk participatiebeleid voor het ruimtelijk domein en met het strategisch omgevingsmanagementplan voor het stationsgebied.

2. Doel en doelstellingen

Wat er nu nodig is, is dat we samenhang aanbrengen in alle opgaven in het gebied: het gaat dan om verkeer en mobiliteit, om wonen, werken en recreëren, om een goede, veilige en toegankelijke leefomgeving, om het toevoegen van groen en om duurzame oplossingen. Al deze ambities komen samen in de nieuwe 'Gebiedsvisie stationsgebied Nijmegen'.

De gebiedsvisie vormt het kader voor alle projecten in het stationsgebied. In de visie staan belangrijke uitgangspunten voor onder meer de ruimtelijke structuur in het gebied en de gebouwen, parkeren, klimaatadaptatie, vergroening, cultuurhistorie, verkeer, gebruik en een goede inrichting van de openbare ruimte.

3. Kaders en achtergrond

3.1 Achtergrond

In het hart van het stationsgebied staat het Nijmeegse station, dat al op deze locatie ligt sinds 1894. De komst van de spoorlijn en de spoorbrug in dat jaar zorgden voor een goede spoorverbinding met andere delen van het land, maar zorgden ook voor een letterlijke barrière in de stad, tussen het centrum en de westzijde van de stad. Pas met de opening van de Tunnelweg in 1966 was er weer een goede verkeersverbinding. Maar de Tunnelweg heeft helaas ook de historische structuur van het gebied aangetast. De lengte van de tunnel maakt dat de scheiding tussen centrum en west ook nu nog voelbaar en zichtbaar is. Voor het stationsgebied is extra geld vanuit de rijksoverheid en de provincie toegekend om de omgeving goed aan te pakken en om extra woningen toe te voegen.

3.2 Omgeving

Het projectgebied stationsgebied en loopt van de Waal tot aan het spoorviaduct Graafseweg, en van het Keizer Karelplein tot het kruispunt “de vijfknop” in Nijmegen-West. Het grenst aan de wijken Benedenstad, Stadscentrum, Bottendaal, Wolfskuil en de Biezen. De scope voor de gebiedsvisie is op onderstaande kaart weergegeven. Deze scope is ruimer dan de concrete projectenkaart van het stationsgebied.

Figuur 1: Scopekaart gebiedsvisie

3.3 Kaders en samenhang

Omgevingsvisie Nijmegen 2040

In de Omgevingsvisie Nijmegen 2040 staat welke ontwikkelingen we belangrijk vinden voor onze stad. Nijmegen heeft de ambitie (en opgave) om tot 2030 te groeien met 10.000 banen en 10.000 nieuwe woningen.

Om de kwaliteit van het omliggende landschap zoveel mogelijk voor Nijmegen te behouden, willen we dat die groei plaatsvindt binnen de stadsgrenzen. De Omgevingsvisie Nijmegen 2040 geeft aan hoe we dit willen doen. Centraal in de Omgevingsvisie staan de vier hoofdogaven voor onze stad:

1. Economische veerkrachtige stad
2. Sociale en gezonde stad
3. Aantrekkelijke stad
4. Duurzame stad

Nieuwe ontwikkelingen moeten passen bij deze opgaven, het liefst bij meer dan één tegelijkertijd. De vier opgaven hangen met elkaar samen en in de Omgevingsvisie zijn daarvoor acht integrale oplossingen opgenomen.

Voor de verdere ontwikkeling van het stationsgebied zijn zes thema's van belang:

Compacte, dynamische stad

De groei van het aantal inwoners en banen vindt plaats in de bestaande stad. Zo behouden we de kwaliteit van het landschap rondom de stad als belangrijke aantrekkingskracht van Nijmegen. Dat betekent dat we vooral appartementen toevoegen, en verschillende functies bij elkaar mogelijk maken (wonen, werken, recreëren etc.). Bereikbaarheid per fiets en het openbaar vervoer vindt de gemeente het belangrijkste. Als er meer woningen en functies in het gebied komen, kan de reistijd voor veel mensen ook korter worden, en kiezen ze eerder voor lopen fietsen of openbaar vervoer.

Toekomstbestendige wijken

Het stationsgebied ligt in en grenst aan vier heel verschillende wijken. Hoewel we in het gebied voornamelijk appartementen bouwen, streven we naar een gevarieerd aanbod van woonvormen, met een diversiteit van bewoners. Naast woningen zorgen we voor een goed afgewogen aanbod van voorzieningen (horeca, winkeltjes, cultureel aanbod etc.) en een toegankelijke, aantrekkelijke openbare ruimte (ontmoeten, sporten, bewegen).

Groene en gezonde stad

Nijmegen wil bijdragen aan de gezondheid van onze inwoners en het verbeteren van de biodiversiteit. Dat doen we op allerlei manieren en met aandacht voor luchtkwaliteit, geluidsbelasting, hitte, groen en water, bewegen en ontmoeten en voorzieningen. Zo werken we aan een groene stad met ruimte voor diverse soorten groen. Ook gaan we bij de verdere ontwikkeling van de stad uit van het natuurlijke systeem dat bestaat uit groen, water en ondergrond. Juist als we de stad compacter maken, wordt de kwaliteit van de groene en blauwe netwerken en plekken in de stad steeds belangrijker. Zowel voor de leefbaarheid voor mens en dier, de biodiversiteit en de klimaatadaptatie, als voor de gezondheid en het bewegen.

Duurzame mobiliteit

Om de stad te laten groeien zonder verkeersproblemen te krijgen, zetten we in op lopen, fiets en openbaar vervoer. Duurzame mobiliteit brengt mensen in beweging, is goed voor de gezondheid en luchtkwaliteit en draagt bij aan de beleving van de stad.

De energieopgave

Nijmegen wil een aardgasvrije stad worden, en dat betekent wat voor de nieuwbouw in het stationsgebied. Andere bronnen, bv een warmtenet, zijn nodig om de nieuwe gebouwen van warmte en koelte te voorzien. Nieuwbouw zal ook zoveel mogelijk energieneutraal zijn.

Een groter centrumgebied

Station Nijmegen speelt een cruciale rol in het nationale Programma Hoog Frequent Spoorvervoer. ProRail past perrons en sporen aan waardoor de dienstregeling beter wordt. De herontwikkeling van het station combineren we met woningbouw en extra voorzieningen in de directe omgeving. Er komt een volwaardige entree aan de westzijde van het station waardoor de wijken in West een betere verbinding krijgen met het centrum.

Overige kaders

De gebiedsvisie moet ook passen binnen ander vastgesteld beleid van de gemeente, namelijk:

- Ambitiedocument mobiliteit 2019-2030 'Nijmegen goed op weg', juli 2019.
- Kader Ruimtelijke Kwaliteit Station Nijmegen en omgeving, juni 2020.
- Tracébesluit Programma Hoogfrequent Spoorvervoer (PHS) Nijmegen en westentree, mei 2022.
- Monumentale status van het station.
- Rijksbeschermd stadsgezicht 19e -eeuwse stadsuitleg.
- Verstedelijkingsstrategie 'Meer landschap, meer stad' van de regio's Arnhem Nijmegen en Food Valley, juni 2021 (deel I en II).

Ook houden we rekening met:

- Cultuurhistorisch onderzoek Nijmegen, 19e-eeuwse stadsuitleg (bureau Steenhuis-Meurs, oktober 2022).
- De uitgangspunten van Bureau Spoorbouwmeester voor "Het Nieuwe Stationskwartier: ruimtelijke kwaliteit op het grensvlak van knooppunt en stad".
- Andere belangrijke beleidsstudies, cultuurhistorische studies en beleidswensen.

Samenhang met lopende trajecten en inpassing van projecten

Er lopen momenteel verschillende trajecten waar we deze gebiedsvisie op moeten afstemmen:

- Actualisering van de omgevingsvisie.
- Onderzoek binnenstedelijk bouwen voor de gehele stad.
- Ontwikkelingsperspectief Keizer Karelplein (onderdeel van het Stationsgebied). Dit perspectief wordt niet apart afgemaakt, maar wordt opgenomen in de gebiedsvisiestationsgebied.
- Koers voor de binnenstad.
- Uitvoeringsagenda versnelling mobiliteitstransitie.

Daarnaast zijn er al lopende ontwikkelingen in het gebied die we goed moeten inpassen in de gebiedsvisie. Over deze projecten is al een besluit gevallen en die passen we dus niet meer aan; Het gaat dan om: PHS inclusief Westentree, Hezelpoort, Metterswane, de Vijfknoop en de UWV-locatie. De andere projecten zijn zich nog in de initiatief- of verkenningsfase en zijn dus nog niet “hard”.

4. Doelstellingen participatie

Belanghebbenden een stem geven

Grootschalige aanpak van het stationsgebied heeft effect op de (toekomstige) bewoners, gebruikers en reizigers, zowel tijdens de verbouwing als in de uiteindelijke situatie. We willen graag dat zij hun mening en ideeën kunnen geven.

De plannen beter maken

Door goed te luisteren naar de wensen, ideeën en zorgen van bewoners, ondernemers en gebruikers van het stationsgebied kunnen we betere plannen maken. Daarom beginnen we zo vroeg mogelijk met de participatie.

Snellere besluitvorming en uitvoering

Als we belanghebbenden vanaf het begin meenemen in de planvorming, groeit het begrip voor de belangen van andere partijen en voor de genomen besluiten. Dat leidt er hopelijk toe dat minder mensen bezwaar hebben en maken tegen de plannen. Dat betekent dat de gemeente sneller besluiten kan nemen en dus ook sneller de plannen kan uitvoeren.

5. Impact op de omgeving

Algemeen belang

Het stationsgebied is een stedelijk knooppunt waar dagelijks 45.000 treinreizigers, 30.000 buspassagiers, 18.000 fietsers en duizenden overige passanten bij elkaar komen. Die aantallen zullen in de toekomst nog toenemen. Het knooppunt is er niet alleen voor Nijmegenaren, maar heeft nadrukkelijk ook een regionale en soms zelf landelijke (Vierdaagse!) functie. De huidige inrichting van het gebied is rommelig en niet aantrekkelijk. Het is geen plek waar je graag verblijft. Dat moet veranderen: het stationsgebied moet een plek worden waar mensen graag komen: niet alleen om te reizen maar ook om te werken, te ontspannen en te wonen. Want er komen 2000 appartementen bij, zowel aan de kant van het centrum, als aan de westzijde. Nijmegen kent namelijk een grote woningnood.

Belangen directe omgeving

Het stationsgebied grenst aan de wijken Benedenstad, Stadscentrum, Bottendaal, Wolfskuil en de Biezen. Samen duizenden inwoners die in of direct naast het ontwikkelgebied wonen. Als we het gebied opnieuw gaan inrichten, betekent dat wat voor de directe leefomgeving van deze bewoners.

6. Belanghebbenden en issues in beeld

6.1 De participatieladder

Hoe groter de invloed en het belang van een belanghebbende, hoe meer we investeren in het ophalen van wensen, zorgen en ideeën. Daarbij maken we gebruik van de participatieladder:

1. We kunnen mensen informeren.
2. We kunnen mensen raadplegen of laten inspreken. Dan luisteren we naar mensen en laten ook weten wat we met de informatie doen.
3. We kunnen mensen om advies vragen. Dat is actiever dan raadplegen. We vragen meestal advies over een concreet onderwerp. Adviezen nemen we zo veel mogelijk over. Als dat niet kan, geven we daar een duidelijke uitleg over.
4. We kunnen mensen laten meewerken/meedoen. Dit noemen we coproductie. Dan trekken we echt samen op met een initiatiefnemer en zitten samen aan de tekentafel.
5. We kunnen mensen laten meebeslissen. Dan leggen we een deel van de bevoegdheid van raad en/of college neer bij de deelnemers.

6.2 Belanghebbenden

De belanghebbenden voor de gebiedsvisie kunnen we globaal indelen in een aantal categorieën, die elk op een passende manier kunnen participeren. Voor een gebiedsvisie gaat het om raadplegen, adviseren en informeren.

Groep	Betrokkenheid	Invloed
Interne stakeholders		
Gemeenteraad	Neemt besluit over gebiedsvisie	Hoog
College van B&W	Bereidt besluitvorming voor	Hoog
Beleidsmedewerkers	Beleidsmatige inbreng en koppeling met staand/nieuw beleid Inbreng over voorzieningenniveau	Hoog
Externe stakeholders		
*Rijksoverheid	Medefinancier van een deel van de opgaven in het gebied	Hoog/Medium
*Provincie Gelderland	Effect op concessie busvervoer, locatie busstations	Hoog/Medium
*NS	Effect op ontwikkelingen centrumzijde, PHS, P+R/Vissers	Hoog/Medium
*ProRail	Effect op ontwikkelingen centrumzijde, PHS, P+R/Vissers	Hoog/Medium
Corporaties	Effect op woningbouwopgave	Medium
Ontwikkelaars/eigenaren	(On)mogelijkheden van bouwen, voorzieningen en woningen	Hoog
Overige vervoerders (Trein/bus/taxi)	Locatie busstation en standplaatsen	Medium
Ondernemers in gebied	Effect op klanten/bezoekers	Hoog

Architectuur Centrum Nijmegen (ACN)	Deskundigheid op het gebied van stedenbouw en architectuur	Medium
Bewoners in gebied	Inrichting van hun directe leefomgeving	Hoog
Reizigers	Gebruikers van het gebied	Hoog
RUN/HAN/ROC/ Scholen in het gebied	Gebruikers van het gebied	Medium
Belangengroepen cultuurhistorie	Behoud van en aandacht voor cultuurhistorisch erfgoed	Medium
Belangengroepen vervoer (Rover, FB, ROCOV)	Aandacht voor belangen reizigers/fietsers	Medium
Belangengroepen inclusie	Aandacht voor mensen met een beperking	Medium
Evenementenorganisaties	Effect op bezoekers tijdens evenementen	Medium
Wijkraden	Vertegenwoordiging van bewoners	Medium
Omgevingsberaden	Vertegenwoordiging van bewoners	Medium
Overige Nijmegenaren	Gebruikers van het gebied	Medium
Pers en media	Verslaglegging voor publiek	Medium
Belangenorganisaties groen en milieu	Aandacht voor belang natuur en milieu	Medium

*Samenwerkingspartners NS, ProRail en provincie Gelderland hebben samen met gemeente Nijmegen een aantal besluiten genomen, bv het Kader Ruimtelijke Kwaliteit. Vanuit die rol hebben zij een hoog belang, voor de rest van het gebied een medium belang.

6.3 Issue-analyse

Bewoners, reizigers en andere belanghebbenden hebben aangegeven dat de volgende onderwerpen aan de orde moeten komen in de gebiedsvisie:

Issue	Analyse
Toegankelijkheid	Het stationsgebied moet voor iedereen toegankelijk zijn. Dat staat ook in Europees, landelijk en gemeentelijk beleid. We willen belanghebbenden op het gebied van inclusie goed betrekken. Aandacht voor toegankelijkheid van en rond de vastgoed-ontwikkelingen. We zijn transparant en eerlijk over de mogelijkheid invloed uit te oefenen, over de afweging van belangen en de kaders bij het maken van keuzes.
Leefbaarheid	Het verbeteren van de verblijfskwaliteit in het stationsgebied is belangrijk omdat er veel nieuwe appartementen en voorzieningen bij komen. Voor de nieuwe bewoners en gebruikers is dit gebied hun “buitenruimte”. Aandacht voor meer groen, biodiversiteit, sport en spel en ontmoetingsplekken, kortom: een prettig woon- en leefmilieu.
(Sociale) Veiligheid	Er komen 2000 appartementen en diverse nieuwe voorzieningen in het gebied. Het moet een veilige plek zijn om te wonen en te verblijven. In de directe omgeving van het station (centrum- en westzijde) moet de sociale veiligheid beter worden.
Bereikbaarheid	Het stationsgebied is een verkeersknooppunt waar voetgangers, fietsers en trein- en busreizigers bij elkaar komen en eventueel overstappen. De gemeente wil minder

	autoverkeer in de binnenstad, en ook in het stationsgebied. Dat betekent meer aandacht voor de andere vormen van vervoer.
Groen/klimaatadaptie	Het stationsgebied is al een stenig gebied. We gaan ook veel nieuwe gebouwen neerzetten. Dat betekent dat we extra aandacht moeten besteden aan een groene openbare ruimte met mogelijkheid tot recreëren, spelen, sporten en biodiversiteit. We willen de hittestress verminderen en koelte en schaduw toevoegen. We verwachten dat de nieuwe gebouwen duurzaam zijn.
Cultuurhistorie en geschiedenis van Nijmegen	Nijmegen is de oudste stad van Nederland, maar dat is niet altijd te zien. Veel van de zichtbare geschiedenis is in de loop der eeuwen verloren gegaan. De verwoestingen van WO2 hebben ook in het stationsgebied enorme littekens achtergelaten. Het is belangrijk die geschiedenis zichtbaar te houden of te maken.
Aantrekkelijke looproutes van station naar binnenstad	Op het stationsplein is onvoldoende duidelijk wat de beste manier is om naar de binnenstad te lopen. De routes moeten aantrekkelijk en veilig worden ingericht en duidelijk worden aangegeven.

7. Communicatie- en participatieproces

7.1 Wat voorafging

In het gemeentelijk participatiebeleid voor het ruimtelijk domein staat dat we ruim op tijd signalen van zorg, weerstand, steun of verrijking ophalen bij belanghebbenden. Dat hebben we in de afgelopen jaren al vaak gedaan: bij diverse (online) spoorcafés (2021 en 2022), bij de Infomarkt Westerkwartier (mei 2022), op de Dag van het Stationsgebied (september 2022), bij de startbijeenkomst Centrumzijde (januari 2023) en diverse andere informatie- en participatiebijeenkomsten. Dat heeft veel wensen, ideeën en zorgpunten opgeleverd. Diverse (belangen)organisaties hebben zelfs concrete voorstellen gedaan. Het verslag van al die informatie staat in bijlage 1. We beschouwen dit verslag als het startpunt voor het verdere participatieproces.

7.2 Inhoudelijke focus in het participatieproces

Bij een gebiedsvisie is het belangrijk dat de participatie gaat over de samenhang in het gehele gebied. We vragen belanghebbenden dan ook om op vanuit dat schaalniveau naar het gebied te kijken. In dit participatieproces is geen ruimte om met concrete ideeën of oplossingen te komen voor individuele projecten. Daarvoor zijn aparte participatiemomenten die bij dat specifieke project horen.

7.3 Status van de inbreng

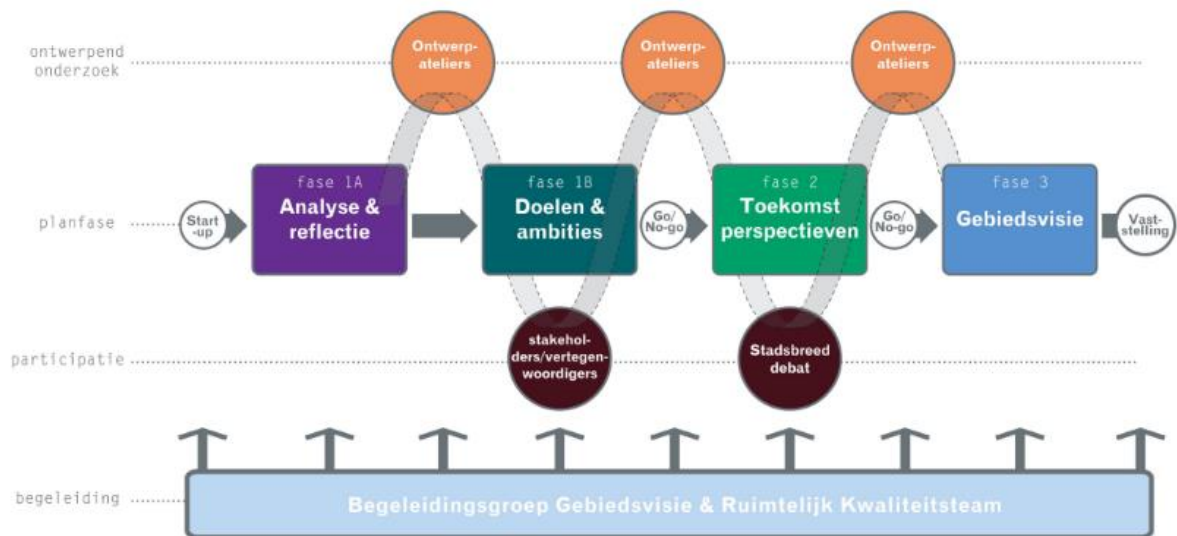
Het opstellen van een gebiedsvisie is een ingewikkeld proces waarbij we een groot aantal onderwerpen, perspectieven en belangen moeten samenbrengen. We nemen de wensen en ideeën uit het participatieproces serieus mee bij het opstellen van de visie. We lichten toe wat de inbreng is geweest, wat daarmee op hoofdlijnen is gedaan en waarom. Uiteindelijk stelt de gemeenteraad de gebiedsvisie vast in het vierde kwartaal van 2023.

7.4 Opzet van de participatie

De gebiedsvisie stationsgebied wordt een behoorlijk abstract document, dat ver vooruitkijkt in een ingewikkelde omgeving. Hierbij past geen brede publieksparticipatie (zoals straatinterviews). We gaan liever de diepte in met belangrijke belanghebbenden.

De participatie doen we samen met de bureaus Palmbout en Overmorgen die de gebiedsvisie opstellen.

In het schema staat op welke momenten in- en externe belanghebbenden (stakeholders) een rol spelen in het opstellen van de gebiedsvisie.

Participatieniveau adviseren (fase 1 en 2)

Intern

- Beleidscollega's (intern) zijn betrokken bij de ontwerp-ateliers in de verschillende fasen.
- De interne begeleidingsgroep volgt het proces op de voet.

Samenwerkingspartners provincie Gelderland/NS/ProRail /Ministerie IenW

We betrekken onze partners op twee momenten:

- Aan het begin van het proces interviewen we hen over hun wensen, belangen en ideeën.
- Als er toekomstperspectieven bedacht zijn, vragen we hen om een oordeel daarover. Deze inbreng nemen we mee bij de uiteindelijke keuze.

Raadplegen: interactieve themasessies (fase 1b)

In de fase waarin we doelen en ambities formuleren, krijgen belanghebbenden de gelegenheid om mee te denken en te praten over die doelen en ambities.

Thema Reizen

Denk hierbij aan vervoerders, taxibedrijven, Rover, Fietsersbond, belangengroepen inclusie, grote onderwijsinstellingen en reizigers.

Thema wonen, werken, voorzieningen

Denk hierbij aan vastgoedontwikkelaars, corporaties, ACN, bedrijven/organisaties in het gebied, Vrienden van de Groene Corridor, aanbieders /exploitanten van voorzieningen en de wijkraden in het gebied.

Thema cultuurhistorie

Vertegenwoordigers vanuit het Cultuurhistorisch Platform Nijmegen (CPN).

Voor deze drie groepen organiseren we themasessies. Daarbij presenteren we de eerste bevindingen van bureau Palmbout/Overmorgen. Op basis van die presentatie gaan we in gesprek over de wensen en ideeën van de deelnemers. Het gesprek spitst zich toe op het thema van die sessie.

Raadplegen: stadsdebat (fase 2)

In fase 2 zal een aantal mogelijke toekomstperspectieven ontstaan. We gaan een stadsbreed debat aan, waarbij we alle belanghebbenden, maar ook alle Nijmegenaren uitnodigen. We lichten de verschillende toekomstperspectieven toe, er volgt een gesprek hierover met de deelnemers en we polsen de voorkeuren van de aanwezigen. Die voorkeur(en) nemen we mee als input voor de te maken keuzes in de uiteindelijke gebiedsvisie.

Inspreken bij de raad

Voordat de gemeenteraad de gebiedsvisie bespreekt en vaststelt, krijgen deelnemers aan het participatietraject een uitnodiging van de griffie om in te spreken over dit onderwerp.

7.5 Inclusief participatieproces

In het participatieproces moet iedereen actief kunnen meedoen. Daarom organiseren we de volgende zaken:

- We communiceren begrijpelijk (op B1-niveau).
- In onze uitnodigingen vragen we of genodigden extra ondersteuning of voorzieningen nodig hebben.
- We faciliteren deze wensen zoveel mogelijk tijdens de bijeenkomsten.

7.6 Communicatie

De communicatie over de gebiedsvisie en het proces past bij de verschillende stappen in het participatieproces. Een eerste belangrijk communicatiemoment is voor de start van het participatietraject. Wat willen we daarmee bereiken:

- Vertellen dat we een gebiedsvisie gaan maken.
- Belanghebbenden uitnodigen voor en enthousiast maken over het participatieproces.
- Uitleggen hoe mensen mee kunnen doen en ze informeren waar het proces wel en waarover het niet gaat.
- Uitleggen wat we met de inbreng van de deelnemers doen.

Kernboodschap

Het stationsgebied Nijmegen ondergaat de komende jaren een ware metamorfose. Het gebied verandert in een bruisende en hoogwaardige verblijfsplek waar ontmoeting en verbinding centraal staan, in hartje Nijmegen. Een waardevolle toevoeging aan de oudste stad van Nederland, waar Nijmegenaren trots op zijn en waar onze duizenden bezoekers zich welkom voelen. Er is alle ruimte voor vernieuwing, maar met respect voor de geschiedenis van deze plek. Een visitekaartje voor de stad.

We maken dit belangrijke verkeersknooppunt toekomstbestendig, zodat reizigers snel en comfortabel van en naar andere plaatsen in de regio, Nederland en daarbuiten kunnen reizen. Een volledig nieuwe entree aan de westzijde bedient de vele (deels nieuwe) bewoners uit Nijmegen West. En ook de centrumzijde van het station wordt vernieuwd. Onze aandacht concentreert zich op de voetganger, de fietser en de ov-gebruiker.

Maar het stationsgebied is veel meer dan een verkeersknooppunt. Het wordt een levendig stukje Nijmegen waar ruimte is voor wonen, werken, reizen en ontspannen. We bouwen 2000 appartementen waarvan een groot deel in

het sociale en betaalbare segment. De leefomgeving krijgt hoge kwaliteit, met groen, mogelijkheden voor bewegen, spel en ontmoeting. Een nieuw hotel, horeca, kantoren en culturele en maatschappelijke voorzieningen zullen ook in het gebied komen. Duurzaamheid, circulariteit en innovatie staan daarbij hoog op de agenda.

Gedurende de bouw zal er sprake zijn van langdurige hinder voor iedereen, maar in kleine stapjes verandert het station samen met haar omgeving naar een eigentijds en toekomstbestendig geheel.

8. Besluitvorming

De bureaus Palmbout en Overmorgen schrijven de gebiedsvisie, waarin ze zoveel mogelijk rekening houden met de inbreng van gebruikers en omgeving in het participatietraject. Dat staat in het participatieverslag dat een bijlage is bij de gebiedsvisie.

De gemeenteraad stelt uiteindelijk de gebiedsvisie vast.

9. Planning op hoofdlijnen

De planning van het externe participatietraject ziet er als volgt uit:

- 28 maart 2023: college van B&W stelt participatieplan vast en stuurt het naar de gemeenteraad.
- Mei 2023: diverse themasessies.
- September: stadsdebat.

10. Evaluatie

We proberen de kwaliteit van de participatie te bevorderen, door beoordeling van het proces niet alleen achteraf maar ook vooraf en tussentijds te laten plaatsvinden:

Aan het eind van de themasessie vragen we deelnemers om een reactie op de sessie met een online tool of vragenformulier.

We koppelen de evaluatie van deelnemers aan een 'interne' evaluatie van de procesbegeleiders en de projectgroep. De hoofdlijnen van de evaluatie nemen we op in het participatieverslag.

Bijlage 1: Verslag verkenningfase

Inleiding

De afgelopen jaren is er vaak gesproken met bewoners, belangengroepen, ondernemers, vervoerders en vele andere partijen over het stationsgebied. Het gaat dan onder meer om:

- (Online) Spoorcafés (23 maart 2021, 28 juni 2021, 29 november 2021 en 20 april 2022)
- Informatiemarkt Westerkwartier (19 mei 2022)
- Dag van het Stationsgebied (22 september 2022)
- Startbijeenkomst Centrumzijde (16 januari 2023)
- Diverse bewonersbijeenkomsten over deelprojecten
- Reguliere bijeenkomsten met belangenorganisaties
- Omgevingsberaden
- Individuele gesprekken met belanghebbenden in het gebied

Ook hebben enkele (belangen)organisaties actief voorstellen gedaan of plannen gemaakt, waaronder het Sienna-plan van de Fietsersbond en Oogvereniging, Route 44, de Stationsreader en diverse bijdragen van de Werkgroep Nijmegen Spoor Wel! We beschouwen deze voorstellen ook als input voor het opstellen van de gebiedsvisie.

Stakeholders

We kennen meer dan 150 (groepen) belanghebbenden en belangenvertegenwoordigers in het stationsgebied. Voor de bekendheid verwijzen we hiervoor naar hoofdstuk 6 van dit participatieplan.

Opbrengst gemeente participatiemomenten

We hebben de informatie die we hebben opgehaald, onderverdeeld in een aantal thema's. Hoewel we vaak dezelfde wensen en/of ideeën zien terugkomen, geeft dit verslag toch geen eenduidig beeld of advies. Dat komt omdat de belangen van verschillende partijen soms uit elkaar lopen of zelfs tegenstrijdig zijn. Per onderwerp staat in de tabel of en hoe we op dit moment al met dat onderwerp omgaan.

Dit thema is nog onderwerp van onderzoek of het betreffende project is nog niet gestart
Dit voeren we (al) uit of is een standaard eis die we sowieso meenemen
Dit onderwerp is niet mogelijk (technisch, financieel, of anders) of het valt niet onder de invloed van de gemeente

Legenda

Thema: Verkeer

Onderwerp	Deelgebied/project	Stand van zaken
Scheiding van verkeersstromen	Centrumzijde	Onderwerp bij vraagspecificatie
Minder auto's in het stationsgebied, voorrang voor voetgangers, fietsers en OV-gebruikers	Gebiedsbreed	Bestaand beleid gemeente Nijmegen
Grotere Kiss&Ride bij het station	Centrumzijde	Onderwerp bij vraagspecificatie
Knip voor autoverkeer in Krayenhofflaan	Vijfknoop/ Krayenhofflaan	Verkeersonderzoek loopt
Oplaadpunten elektrische auto's	Centrumzijde	Onderwerp bij vraagspecificatie

Maatregelen voor veiligheid: stoplichten, zebrapad	Centrumzijde	Onderwerp bij vraagspecificatie
Hellingen niet te steil, toegankelijkheid voor minder validen	Gebiedsbreed	Bestaand beleid gemeente Nijmegen
Brede looproutes voor voetgangers	Centrumzijde	Onderwerp bij vraagspecificatie
Extra poort bij Hezelpoort	Openbare ruimte & infra	Onderzoek loopt
Busstation naar westzijde	Westerkwartier	Gehele busstation verplaatsen, is geen optie. Er komt wel een halte bij de westentree
Streek- en stadsbusstations scheiden	Centrumzijde	Onderwerp bij vraagspecificatie
Snelfietsroute aan westzijde	Westerkwartier	In 2019 afgewezen door college van B&W
Fietsenstalling: meer plekken, alle soorten fietsen, veiligheid, camera's	Westerkwartier en centrumzijde	3000 plekken aan westzijde, 7000 plekken aan centrumzijde
Tunnelweg aantrekkelijker en veiliger	Openbare ruimte & infra	Gaan we nog onderzoeken
Wachttijden bij stoplichten	Vijfknoop	Wordt meegenomen in Bouwteam
Parkeerdruk in Westerkwartier	Westerkwartier	Is punt van aandacht bij beleidsafdeling
Goede bewegwijzering naar het centrum	Centrumzijde	Nemen we mee bij de inrichting

Thema: Uitstraling

Onderwerp	Deelgebied/project	Stand van zaken
Van verloedering naar schoonheid	Gebiedsbreed	Brede ambitie voor alle projecten
Aantrekkelijkheid vergroten: groen, mooie architectuur, open ruimte, luxe, winkels, horeca	Gebiedsbreed	Brede ambitie voor alle projecten
Respect voor historische gebouwen op station en omgeving	PHS en centrumzijde	Raad heeft station toegevoegd aan monumentenlijst
Vastgoed op station bouwen	PHS en centrumzijde	Nog niet belegd
Station als: blikvanger – visitekaartje: gevoel van welkom	Centrumzijde	Dit is onze ambitie waarvoor we geld hebben gekregen van de rijksoverheid
Een logisch samenhangend geheel: Verbinding tussen functies	Gebiedsbreed	We stellen een gebiedsvisie op

Thema: Sociaal

Onderwerp	Deelgebied/project	Stand van zaken
Horeca, terrasjes	Gebiedsbreed	Op verschillende plekken in het gebied is horeca gepland
Sport, spel, basketbal, skaten, freerunning	Gebiedsbreed	We besteden veel aandacht aan het toevoegen van dit soort voorzieningen

Combineer wonen, werken, ontspannen	Centrumkwartier en Westerkwartier	Is uitgangspunt voor alle ontwikkelingen
Klimboom, boomhut	Groene Corridor	Project Groene Corridor start begin 2023
Kinderboerderij	Groene Corridor	Project Groene Corridor start begin 2023
Piano voor iedereen	PHS	Staat al in stationshal
Ontmoeting, beleving, nieuw perspectief	Gebiedsbreed	Ontmoeting, beleving en leefbaarheid zijn belangrijke speerpunten in het hele gebied
Winkelgebied met alternatieve ondernemers		

Thema: Groen

Onderwerp	Deelgebied/project	Stand van zaken
Groen vervoer	Gebiedsbreed	Is punt van aandacht bij beleidsafdeling
Inheemse bomen	Gebiedsbreed	Groen is aandachtspunt voor alle openbare ruimte
Groene corridor: meer ruimte, gebruik hoogteverschillen	Groene Corridor	Project Groene Corridor start begin 2023
Voedselbos, kruidentuin, moestuin, bloemen	Groene Corridor	Project Groene Corridor start begin 2023
Duurzame permacultuur	Groene Corridor	Project Groene Corridor start begin 2023
Blote voetenpad	Groene Corridor	Project Groene Corridor start begin 2023
Uitlaatplek voor honden	Westerkwartier	Staan beleid gemeente Nijmegen
Verticale tuinen	Westerkwartier en centrumkwartier	Geven we als suggestie mee aan ontwikkelaars. Bij woontoren Duet ligt er een concreet voorstel
Duurzaamheid	Gebiedsbreed	Staan beleid gemeente Nijmegen

Thema: Wonen en veiligheid

Onderwerp	Deelgebied/project	Stand van zaken
Goede, aantrekkelijke verlichting	Gebiedsbreed	Is aandachtspunt voor inrichting openbare ruimte
(Sociale) veiligheid (drugs, overlast, verloedering, vervuiling), goede handhaving	Gebiedsbreed	Is een aandachtspunt voor politie en Toezicht
Tempo met woningbouw, ook betaalbaar	Centrumkwartier en Westerkwartier	Nijmegen heeft Woondeal gesloten met rijk over versnelde woningbouw. Ontwikkelingen in de markt kunnen echter tot vertraging leiden
Grote woonflat met veel groen	Centrumkwartier en Westerkwartier	Er komen 2000 appartementen in het gebied met veel aandacht voor (gevel)groen
Studentenwoningen	Westerkwartier	Er komen studentenappartementen onder meer in woontoren Duet
Braakliggende terreinen opruimen	Centrumkwartier	Is verantwoordelijkheid van de eigenaar

Thema: Station en OV

Onderwerp	Deelgebied/project	Stand van zaken
Betere bushalte bijvoorbeeld overdekken, nu nat en glad	Centrumzijde	Onderwerp bij vraagspecificatie
Meer haltes bij lijn 10	Centrumzijde	Onderwerp bij vraagspecificatie
Tunnelingang weer open	PHS	Is besluit van ProRail en NS
Weer trein naar Groesbeek en Kleef en tramlijn naar Berg en Dal		Valt buiten de scope van het stationsgebied

Overige ideeën

Naast al deze thema's zijn er nog veel meer ideeën opgehaald. Soms heel creatief en verrassend, anderen niet heel realistisch en haalbaar. We kunnen nog niet al die ideeën nu al een plek geven, maar we gebruiken ze als inspiratie in het vervolg.

- Flexwerkplekken voor studenten en anderen
- Rolkofferopgang
- Bankjes
- Waterpunten
- Transferia aan de rand van de stad
- Gratis wc voor vrouwen
- Schoonheid niet ten koste van functie
- Rooftopwalking
- Regenboogzebrapad
- Leeshoek met minibibliotheek
- Camperplek
- Speeltuin, pretpark, bioscoop, reuzenrad, glijbaan naast trap
- Respect voor waar je bent, ander gedrag, hoe stimuleer je dan met inrichting?
- Gedeeld en gezamenlijk eigenaarschap
- Verbinding met burens
- Gezond en lokaal eten
- Creative space, airbrush, breedtecultuur, kunst, muurschilderingen over Nijmegen

Naast deze inhoudelijke inbreng, gaven belanghebbenden ook aan dat ze graag willen dat de gemeente op tijd en duidelijk informatie geeft, dat ze de inbreng serieus neemt en duidelijk maakt waarom ze er wel of niet wat mee doet. Dat sluit aan bij de uitgangspunten van onze participatie en communicatie.